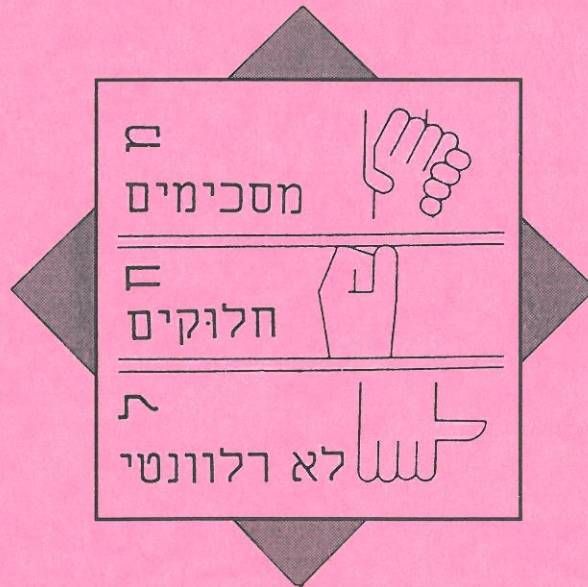

כרטיסי עבודה לתלמיד

5. מ ח " f

טעות היא להניח ששני הצדדים בוויכוח אינם מסכימים בכל הנקודות. בדרך כלל קיימת אי-הסכמה לגבי מספר נקודות, אך גם הסכמה לגבי נקודות אחרות. עשויות להיות נקודות שהן כל כך לא רלוונטיות לוויכוח עד שלא משנה כלל אם יש או אין הסכמה לגביהן. כדאי להשקיע מאמץ מכוון על מנת לגלות מהן נקודות ההסכמה, מהן נקודות המחלוקת ומהן הנקודות הלא-רלוונטיות, על ידי ביצוע פעולת מח"ל.

מ — **מסכימים** (נקודות ששני הצדדים מסכימים עליהן)

ח — **חלוקים** (נקודות ששני הצדדים חלוקים עליהן)

ל — **לא רלוונטי** (נקודות שהן לא רלוונטיות וחסרות חשיבות)

כדי לבצע מח"ל, יש למנות ראשית את כל הנקודות השייכות ל-מ', שנית, יש למנות את כל הנקודות השייכות ל-ח', ולבסוף — את כל הנקודות השייכות ל-ל'.

דוגמה: האם כדאי להנהיג תלבושת אחידה בבתי-ספר או שכל אחד יתלבש כרצונו?

מ: שני הצדדים מסכימים שתלבושת אחידה:

- קלה יותר לזיהוי.
- מהווה הוצאה נוספת המוטלת על ההורים.
- פוטרת מהתלבטות בשאלה מה ללבוש בכל יום.
- מבטלת הבדלים באופן הלבוש שנובעים מכך שתלמידים באים ממשפחות ברמות כלכליות שונות, או כתוצאה מהבדלים בטעם.

ח: צד א' טוען שתלבושת אחידה נוחה יותר אך צד ב' חולק על דעתו.

צד ב' טוען שתלבושת אחידה מקנה גאווה בית-ספרית אך צד א' חולק על דעתו.

צד ב' טוען שתלבושת אחידה מסודרת יותר, אך צד א' טוען שאין זה בהכרח כך.

צד א' טוען שהנוחיות של התלמידים חשובה יותר מתדמיתו של בית-הספר, אך צד ב' חולק על דעתו וטוען שתדמית בית-הספר משרתת גם את התלמידים.

א/א/א דה-ג/ג/ג - קורט חשיבה 3: אינטראקציה כרטיסי עבודה לחלמיד

תרגול

1. קיים ויכוח בנושא השפעת האלימות בטלוויזיה (מלחמות אקדחים, מכות, מערבונים, פצצות וכו') על צעירים.

צד א': טוען כי כמות האלימות בטלוויזיה ודאי משפיעה על הצעירים והופכת אותם לאלימים יותר.

צד ב': חולק על דעה זו וטוען שהטלוויזיה רק מבודדת אנשים ואינה גורמת להם לעשות דברים שלא היו עושים ממילא.

במהלך הוויכוח הועלו הנקודות הבאות. האם תוכלו להחליט מהן הנקודות שעליהן עשויים שני הצדדים להסכים (מ'), מהן הנקודות שעליהן הם יישארו חלוקים (ח'), ומהן הנקודות הלא רלוונטיות (ל')?

- א. האדם הממוצע מבלה 4-5 שעות ביום בצפייה בטלוויזיה.
- ב. רוב התוכניות בטלוויזיה הן מציאותיות מאוד וקל מאוד לחקותן.
- ג. אלימות הייתה קיימת מאז ומעולם — בסיפורים, במשחקים, בספרים וכו' — ולכן נוכחותה בטלוויזיה איננה בגדר חידוש.
- ד. לטלוויזיה יש השפעה חזקה יותר מאשר לכל אמצעי תקשורת אחר.
- ה. אין צורך שהטלוויזיה תקרין אלימות רבה כל כך.
- ו. יש להרשות שידורים אלימים רק בשעות הלילה המאוחרות, כשהילדים ישנים.
- ז. בגלל הטלוויזיה, אנשים מתייחסים לאלימות כאל דבר מובן מאליו והופכים אדישים לנושא.
- ח. אנשים אינם מתייחסים לשידורי הטלוויזיה כאל מציאות אלא כאל עולם אגדות, והרי אנשים אינם מחקים אגדות ילדים.

2. מועלית הצעה לקצר את חופשתם של תלמידים חלשים על מנת שיהיה להם זמן רב יותר להתקדם בלימודיהם ולהדביק את רמת הכיתה.

צד א': טענות בעד קיצור חופשתם של התלמידים החלשים יותר.

צד ב': טענות נגד קיצור חופשתם של תלמידים אלה ובעד השארת משך חופשה הזהה לכולם.

3. * האם יש לאפשר חופש דיבור לאדם המנסה לפגוע בחופש הדיבור? האם יש לאפשר חופש דיבור למפלגה המאיימת לפגוע בחופש הדיבור? האם יש לאפשר לארגון שמפריע לפגישות של ארגונים אחרים לקיים פגישות משל עצמו?

צד א': טענות בעד חופש הדיבור לכולם, ללא התייחסות למטרותיו או לכוונותיו של האדם.

צד ב': טענות נגד מתן חופש דיבור לאנשים שמתנגדים למתן חופש דיבור לכולם.

4. * קיימת טענה שלאדם רעב וחסר כול יש זכות, למשל, לגנוב אוכל מסופרמרקט.

צד א': תמיד אסור לגנוב ולעולם אין לאדם זכות לגנוב.

צד ב': הזכות לשרוד חזקה יותר מזכויות הרכוש.